

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผลที่สนับสนุนให้เขียนสารนิพนธ์เรื่องนี้

ปัจจุบันนี้สภาพสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงเป็นสังคมข่าวสารมากขึ้น ประชาชนทุกคนไม่ว่าจะประกอบอาชีพอะไรก็ตาม จะมีความก้าวหน้าในชีวิตรองานมากขึ้นเพียงใดแล้ว สิ่งหนึ่งที่จะช่วยให้เขาประสบความสำเร็จแล้วก็คือ การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน และสื่อมวลชนแขนงหนึ่งที่น่าจะมีความสำคัญมากก็คือหนังสือพิมพ์ ซึ่งก็แบ่งเป็นหนังสือพิมพ์ส่วนกลาง และหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น

สำหรับคนในต่างจังหวัดนั้น ถ้าจะให้เขาอ่านหนังสือพิมพ์จากส่วนกลางแล้ว ก็อาจจะทำให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นเรื่องที่ไกลตัวเกินไป ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับพวกเขาแต่อย่างใด แต่ถ้ามองหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นซึ่งเป็นกระบอกเสียงสะท้อนสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในท้องถิ่นนั้น ๆ แล้ว ก็ย่อมที่จะเรียกร้องความสนใจให้ประชาชนเปิดรับข่าวสารมากขึ้น อย่างน้อยก็เพื่อที่จะได้รู้ว่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสังคมท้องถิ่นนั้น ๆ จะมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของตนมากน้อยเพียงใด

หนทางการดำรงอยู่ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นนั้น แตกต่างจากหนังสือพิมพ์ส่วนกลางมาก ทั้งนี้เพราะว่าหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมีข้อจำกัดอยู่หลายด้านด้วยกันคือ ประการแรกประชาชนในท้องถิ่นมีการศึกษาที่น้อยกว่า ดังนั้นความสนใจที่จะเปิดรับข่าวสารจึงน้อยไปด้วย ประการที่สองคือสภาพสังคมที่เล็กแคบและมีผู้มีอิทธิพล ทำให้เกิดความเสี่ยงในการเสนอข่าวขัดผลประโยชน์กับผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น และประการที่สามคือข้อจำกัดของคณะผู้จัดทำเอง ที่ขาดความรู้ ความเข้าใจและความสนใจในการทำหนังสือพิมพ์อย่างแท้จริง ข้อจำกัดต่าง ๆ เหล่านี้จะมีผลต่อการพัฒนาหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นอย่างยิ่ง

ดังนั้นผู้เขียนสารนิพนธ์จึงได้เรียกศึกษาและเขียนสารนิพนธ์เรื่อง "ปัญหาการพัฒนาของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น" ขึ้น ด้วยเหตุผลที่โครงการจะเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น เพื่อที่จะนำความรู้ความเข้าใจจากการศึกษาในห้องเรียนมาใช้ในการปฏิบัติ

และพัฒนาหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นให้ดีขึ้น แต่เนื่องจากเนื้อหาของเรื่องนี้เป็นเรื่องกว้าง และมีรายละเอียดมาก สารนิพนธ์ฉบับนี้จึงเน้นศึกษาเฉพาะกรณี "หนังสือพิมพ์ลุ่มน้ำแม่กลอง" ซึ่งดำเนินการอยู่ในจังหวัดราชบุรี

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

ผู้เขียนสารนิพนธ์ได้ตั้งวัตถุประสงค์ในการศึกษาเรื่องนี้ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาถึงการดำเนินการจัดทำหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นลุ่มน้ำแม่กลอง และทัศนคติของผู้อ่าน
2. เพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นให้หยุดรอดได้ พร้อมกับเสนอข้อวิจารณ์ที่มีคุณภาพ
3. เพื่อนำความรู้ความสามารถที่ได้รับจากการศึกษาในห้องเรียนไปปฏิบัติงานจริง

1.3 วิธีการศึกษา

เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับการเขียนสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนได้ใช้วิธีการศึกษาดังนี้คือ

1. การเข้าร่วมทำงานกับกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ลุ่มน้ำแม่กลองเป็นเวลา 2 เดือน คือตั้งแต่วันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ.2533 ถึงวันที่ 22 กันยายน พ.ศ.2533 โดยมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ฉบับของเดือนกันยายนและเดือนสิงหาคม รวม 4 ฉบับด้วยกัน รับผิดชอบในการเขียนข่าวและบทความที่เกิดขึ้นในจังหวัดสมุทรสงคราม นอกจากนี้ยังร่วมออกแบบจัดหน้า ทาอาร์ตเวิร์ค และตรวจรูป
2. การสัมภาษณ์และซักถามปัญหาจากบุคคลในกองบรรณาธิการ และการสัมภาษณ์คุณบัณฑิต เกษณียุบุตร ผู้ที่คิดริเริ่มจัดทำหนังสือพิมพ์ลุ่มน้ำแม่กลองและบรรณาธิการ
3. การออกแบบสอบถามเรื่อง " ทัศนคติของผู้อ่านต่อหนังสือพิมพ์ลุ่มน้ำแม่กลอง " ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

4. การศึกษาจากเอกสาร หนังสือ และสารนิพนธ์ ที่เสนอเนื้อหาสาระ
เกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น

สำนักหอสมุด